

Tehillim- Psalms for the Ages - Chapter 34 (Part 2)

WIT 1/7/15

Rabbi Shmuel Silber - rabbisilber@suburbanorthodox.org

www.rabbisilber.com

1. תהילים פרק לד

א לְדֹד בְּשׁוֹנוֹתָו אֶת־טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיִּגְרְשֵׁהוּ וַיֵּלֶךְ: ב אֲבָרְכָה אֶת־יְהוָה בְּכָל־עֵת תָּמִיד תִּהְלֶלְתּוּ בְּפִי: ג בִּיהוָה תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעוּ עֲנוּנִים וַיִּשְׁמְחוּ: ד גִּדְּלוּ לַיהוָה אֹתִי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו: ה דִּרְשָׁתִּי אֶת־יְהוָה וְעֲנֵנִי וּמִכָּל־מְגֻרֹתַי הֲצִילֵנִי: ו הִבִּיטוּ אֵלָיו וְנִהְרֻ וּפְנִיָּהֶם אֶל־יִחְפְּרוּ: ז זֶה עֲנִי קָרָא וַיִּהְיֶה שָׁמַע וּמִכָּל־צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעוּ: ח חֲנָה מִלֶּאֲדֹף־יְהוָה עֹכֵיב לִירְאָיו וַיִּחְלְצֵם: ט טַעְמוּ וּרְאוּ כִי־טוֹב יְהוָה אֲשֶׁר־יִגְדָּר יַחֲסֶה־בוֹ: י יִרְאוּ אֶת־יְהוָה קִדְּשׁוּ כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו: יא כְּפִירִים רָשׁוּ וָרַעְבוּ וְדִרְשִׁי יְהוָה לֹא־יִחְסְרוּ כָּל־טוֹב: יב לְכוּ־בָנִים שִׁמְעוּ־לִי יִרְאֵת יְהוָה אֲלַמְּדָכֶם: יג מִי־הָאִישׁ הִחְפֵּץ חַיִּים אֲהַב יָמִים לְרֵאוֹת טוֹב: יד נָצַר לְשׁוֹנֶךָ מָרַע וּשְׁפָתֶיךָ מִדְּבַר מֶרְמָה: טו סוֹר מָרַע וַעֲשֵׂה־טוֹב בְּקֶשׁ שְׁלוֹם וְרִדְפָהוּ: טז עֲנִי יְהוָה אֶל־צָדִיקִים וְאֶזְנוֹי אֶל־שׁוֹעֲתָם: יז פִּנֵּי יְהוָה בַּעֲשֵׂי רָע לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זָכָרם: יח צַעֲקוּ וַיִּהְיֶה שָׁמַע וּמִכָּל־צָרוֹתֵם הֲצִילֵם: יט קְרוֹב יְהוָה לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב וְאֶת־דִּכְאֵי־רוּחַ יוֹשִׁיעַ: כ רַבּוֹת רַעוֹת צָדִיק וּמִכָּל־יִצְּלוֹ יְהוָה: כא שִׁמְרָ כָּל־עֲצָמוֹתָיו אֶתֶּת מִהֲנֶה לֹא נִשְׁבְּרָה: כב תָּמוּתָת רָשָׁע רָעָה וּשְׁנֵאֵי צָדִיק יֵאֱשָׁמוּ: כג פֹּדֶה יְהוָה נַפֶּשׁ עֲבָדָיו וְלֹא יֵאֱשָׁמוּ כָּל־הַחֹסִים בּוֹ:

1. Of David, when he disguised his sanity before Abimelech, whereupon he drove him out and he departed. 2. I will bless the Lord at all times; His praise is always in my mouth. 3. My soul boasts of the Lord; may the humble hear and rejoice. 4. Declare the greatness of the Lord with me, and let us exalt His name together. 5. I sought the Lord and He answered me, and He delivered me from all my terrors. 6. They looked to Him and they became radiant, and their faces will not be ashamed. 7. This poor man called and the Lord heard, and He saved him from all his troubles. 8. An angel of the Lord is stationed around those who fear Him, and He saved them. 9. Comprehend and see that the Lord is good; praiseworthy is the man who takes shelter in Him. 10. Fear the Lord, His holy ones; for there is no want to those who fear Him. 11. Young lions suffer want and are hungry, but those who seek the Lord lack no good. 12. Come, children, hearken to me; I will teach you the fear of the Lord. 13. Who is the man who desires life, who loves days to see goodness? 14. Guard your tongue from evil and your lips from speaking deceitfully. 15. Shun evil and do good, seek peace and pursue it. 16. The eyes of the Lord are to the righteous, and His ears are to their cry. 17. The face of the Lord is against evildoers, to cut off their remembrance from the earth. 18. They cry out and the Lord hearkens, and He saves them from all their troubles. 19. The Lord is near to the broken-hearted, and He saves those of crushed spirit. 20. Many evils befall the righteous, but the Lord saves him from them all. 21. He guards all his bones; not one of them was broken. 22. Evil will kill the wicked, and those who hate the righteous shall be accounted guilty. 23. The Lord redeems the soul of His servants, and all who take refuge in Him shall not be accounted guilty.

2. אבן עזרא תהלים פרק לד פסוק יג

(יג) ומי – תאות הכל לחיות שנים רבות על כן אוהב ימים ארוכים כמו אנשי מדות אנשי לבב והנה הטעם ימים ידועים כימי פלוני שחיה ככה:

3. מלבי"ם תהלים פרק לד פסוק יג

(יג) מי האיש, נזירי העכו"ם פרשו א"ע מן העולם, או מצד שמאסו בחיים, או מצד שמאסו בטוב העולם ובחרו לחיות חיי צער, אבל אני אלמד יראת ה' גם להאיש החפץ חיים, וגם להאיש האוהב

ימים לראות טוב, שיוכל לחיות עם יראת ה' חיי ההצלחה והטוב, כי יראת ה' לא תבקש מן האדם שיפרוש לגמרי מן הישוב, רק זאת תבקש:

4. Rabbi Samson Raphael Hirsch: 34:13

V. 13. מי האיש וגו'. This is not the חפץ בחיים, "he who takes pleasure in life," but the חפץ חיים, "he who desires life," whose sole goal is life; that is, he desires to attain such a level of existence as can truly be called "life." It is a man of whom it can be said that he has indeed fulfilled the task for which he was called into being. As in אשר יעשה אדם וחי בהם (Lev. 18:5). Thus also in החפץ שלום עבדו (Psalm 35:27). הן אמת חפצת בטחון (Psalm 51:8), etc. אהב ימים לראות טוב, "he who loves days so that he may see 'good' at every moment thereof." Unlike non-Jewish ideologies, Judaism does not hold that cheerfulness and the joy of living are in contradiction to

"religion" or to the fear of God. According to Judaism, such cheerfulness and joy are goals that can be attained only by way of genuine fear of the Lord.

5. אלשיך על תהלים פרק לד פסוק יג

וזוהו אומרו מי האיש החפץ חיים, כלומר כי זה כל האדם יקח זה הכלל בידו, שהוא מי שאוהב ימים בעולם הזה, לא שיחלפו ויאבדו, כי אם שישארו חיים וקיימים לראות בהם טוב העולם ... והעושה זה יקרא באמת חפץ חיים.

6. רד"ק תהלים פרק לד פסוק יד

(יד) ... נצור לשונך מרע, שלא תדבר רע בבני אדם, ובכלל זה עדות שקר וקללת אב ואם, וקללת הדיין והמלך, וכל שכן ברכת השם. ושפתיך מדבר מרמה, שלא תדבר אחד בפה ואחד בלב. ואלו הן שפתי מרמה: שמרמה את חברו, שמדבר לו טובות וחשב בלבו רעתו ... וזהו מצות לא תעשה שבלב, כמו (ויקרא יט, יז): לא תשנא את אחיך בלבבך. ואמר (משלי ג, כט): אל תחרש על רעך רעה והוא יושב לבטח אתך:

7. Rabbi Samson Raphael Hirsch: 34:14

(A) V. 14. נצר וגו'. It is significant that the instruction in the practical application of the fear of the Lord begins with the behest that we exercise control over our words, and, as we shall see, even over our thoughts. For speech and thought are activities which we constantly practice. Hence there is no better task that we can set for ourselves, leading to the fear of God and to be done in the fear of God, than to resolve tacitly and before Him alone never to speak ill of one's fellow-men. The fulfillment of this one task requires a constant self-observation and affords a unique opportunity for practice in attaining that control over oneself which is the essential basis of all God-fearing moral endeavor.

(B) נצר לשונך וגו' ושפתיך וגו'. נצר always denotes the spoken word which passes the lips, שפה the outermost border of man's inner being. לשון, on the other hand, indicates that word which has not yet been uttered, but is near the tongue, clamoring for expression. Thus we read וישנני דברה לשוני (Psalm 52:4) הויה תחשב לשונך (Psalm 35:28) תהנה צדקך (Job 33:2, 3), "my lips utter my words in a refined form, because my tongue has spoken them before in my palate; that is, because I first tested and considered what I was going to say, without uttering it aloud." As a matter of fact, we can think only by means of the word as shaped by the tongue; that is, we can think only in terms of words. It is only by means of a word, that is, a symbol composed of sounds to be uttered, that we can retain a thought. Therefore our training course in the fear of the Lord must begin with practice in the control of the thought which, though still unuttered, is already being mulled over by the tongue. We must keep our tongue far away from anything that is רע morally or socially evil, ושפתיך מדבר מרמה and sincerity shall be the stamp of our speech, of the words that we do utter. In instances where we really know of nothing good to say, we must practice the difficult art of keeping silent.

8. מלבי"ם תהלים פרק לד פסוק יד

(יד) נצור לשונך מרע, שלא ידבר לה"ר בלשון, ולא מרמה בשפתיו, וגם לא תבקש שיברח מן הישוב, רק.

9. מלבי"ם תהלים פרק לד פסוק טו

(טו) סור מרע ועשה טוב, שתמצא בין בני אדם ששם יש מציאות לעשות רע וגם טוב, ותסור מרע ותעשה טוב, משא"כ במדבר לא תוכל לעשות טוב וגם אין שם מציאות לסור מן הרע שאין נמצא שם רע, ולפ"ז בקש שלום, שהוא שלום הקיבוץ המדיני, ולא שתבקש שלום ע"י שתברח מן בני אדם, רק רדפהו שתמצא בין בני אדם והגם שהם עלולים לריב ולמצה תרדוף אתה את השלום, (וגם כיון בזה נגד דואג שהיה נעצר לפני ה' והוא הוציא לה"ר על עיר הכהנים):

10. רד"ק תהלים פרק לד פסוק טו

(טו) סור מרע. רצונו לומר: סור מלעשות רע, ובכלל זה כל הלאוין אשר במעשה. ועשה טוב. פלל בו כל מצות עשה שבמעשה.

11. רד"ק תהלים פרק לד פסוק טו

(טו) סור מרע. רצונו לומר: סור מלעשות רע, ובכלל זה כל הלאוין אשר במעשה. ועשה טוב. פלל בו כל מצות עשה שבמעשה. בקש שלום, בפה. ורדפהו, בלב, וזהו יראת ה' שלמדתי אתכם, כמו העבד שירא את אדוניו ועושה מצותיו ונזהר שלא יעבור את פיו לכל אשר יצוונו:

12. Rabbi Samson Raphael Hirsch: 34:15

(A)

V. 15. סור מרע וגו'. The second lesson in our training course in the fear of the Lord is סור מרע "keep away from evil." Do not merely do

no evil, but keep away from it; shun everything that can lead you to evil. Make fences and boundaries, for yourself. Practice self-control by abstaining even from that which, though permissible in itself, borders upon the forbidden or would easily cause you to go astray. And furthermore, do not neglect any opportunity to do good. It is not sufficient merely to desire what is good, but you must not rest until you have brought it about, shaped it and accomplished it. The מקיף, in connecting the two words, lends added emphasis to this point; "do not hesitate, do not delay when it comes to doing good." But remember that עשה טוב comes only after סור מרע. Guard yourself against doing a מצוה הבאה בעבירה. Do not seek to use evil means to attain an end that is good in itself, nor attempt to use מצות as a means for compensating for עבירות. Atonement for עבירות can be made only by refraining from sin in the future and by making amends wherever that is possible. Do not think for one moment that you can afford to commit עבירות because, or if you have מצות to your credit in other phases of your life. סור מרע first, and then עשה טוב; always עשה טוב, even if you are עושה טוב in some respects. Once you have done justice to your duties toward God and are in full accord with His Law by shunning evil in thought, word and deed, and by doing good, then שלום, also seek to have peaceful relations with your fellow-men. Indeed, רדפהו literally "pursue it." Do not let it go when it threatens to elude your grasp. If it is about to leave you, preserve it even at the risk of personal sacrifice. Of course you must never sacrifice the principle of סור מרע ועשה טוב for the sake of preserving שלום. שלום is by no means to be the one supreme goal for which everything else must be cast aside. We may sacrifice, nay we should sacrifice for the sake of peace only that which is ours to give away, such as personal interest, personal advantages, our own claims and our honor. But peaceful relations with our fellow-men, however desirable such a state may be, can never atone for any discord we may have with God. Whenever it is a matter of סור מרע ועשה טוב we must be ready, if necessary, to chance the opposition and hostility even of an entire world and to stand alone, with God and our sense of duty as our only allies.

(B)

(C)